

Η ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας:

«Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός» (Ἰωάν. 1.6).

Αὐτοὺς τοὺς λόγους τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, γιὰ τὸν τίμιο Πρόδρομο θά μπορούσα νά δανεισθῶ καί ἐγώ γιὰ νά ἀναφερθῶ στὸν Γέροντα Ἐφραίμ τῆς Ἀριζόνας, στό «προβατάκι» τοῦ τιμίου Προδρόμου πού ἔστειλε ὁ ἴδιος ὁ καθηγητής τῶν μοναζόντων στό περιβόλι τῆς Παναγίας, στὸν Ἄθωνα, γιὰ νά μιλήσω γιὰ τὸν Γέροντα Ἐφραίμ, στὸν ὁποῖο ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας θέλησε νά ἀφιερῶσιν τὴ ἀποψινὴ Ἑσπερίδα, πού ἐντάσσεται στό πλαίσιο τοῦ κύκλου «Σύγχρονες μορφές τῆς Ἐκκλησίας» τῶν φετινῶν ΚΣΤ΄ Παυλείων.

Στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τίποτε δέν εἶναι τυχαῖο. Ὁ Θεός καλεῖ τὸν κάθε ἄνθρωπο μέσα ἀπὸ περίεργες γιὰ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ συμπτώσεις, πού εἶναι ὅμως χωρὶς ἀμφιβολία μέρη τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ, γιὰ νά τὸν ὀδηγήσῃ καί στὴ δική του σωτηρία ἀλλὰ καί στὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας.

Δέν ἦταν, λοιπόν, καθόλου τυχαῖο ὅτι ὁ μικρὸς Ἰωάννης, παιδί μιᾶς εὐσεβοῦς οἰκογενείας, πού γεννήθηκε στὸν Βόλο τὴν ἡμέρα τοῦ Γενεσίου τοῦ

ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τό 1928 καί ἔλαβε γι' αὐτόν τόν λόγο τό ὄνομά του, συνδέθηκε πνευματικά μέ ἕναν ἱερομόναχο πού ἦταν ἐφημέριος στήν πατρίδα του καί εἶχε ζήσει κάποιο διάστημα κοντά στό ὅσιο πλέον Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, στό Ἅγιο Ὅρος.

Ἀπό τόν πνευματικό του ἄκουσε θαυμαστές διηγήσεις γιά τά ἀσκητικά παλαίσματα τοῦ Γέροντα Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, καί αὐτές αὖξαναν μέσα του τόν πόθο τῆς ἀφιερώσεως στόν Θεό καί τῆς ἰσάγγελης πολιτείας πού τοῦ εἶχε ἐμπνεύσει πρώτη ἡ ἴδια ἡ μητέρα του, μιά γυναίκα μεγάλης προσευχῆς καί ἀσκήσεως.

Δέν ἦταν ἐπίσης τυχαῖο ὅτι ὅταν ἔφθασε στίς 26 Σεπτεμβρίου τοῦ 1947 γιά πρώτη φορά στό Ἅγιο Ὅρος καί κατέβηκε στό μικρό λιμάνι τῆς Σκήτης τῆς Ἀγίας Ἄννης ὁ πρῶτος μοναχός πού συνάντησε ἐκεῖ, ὁ Γέρων Ἀρσένιος, τόν ρώτησε, «Δέν εἶσαι ἐσύ ὁ Γιαννάκης ἀπό τόν Βόλο;». Δέν ἦταν τυχαῖο, γιατί ὁ τίμιος Πρόδρομος πού ὁδηγοῦσε ἀπό τή γέννησή του τόν μικρό συνώνυμό του καί τόν εἶχε ὑπό τή σκέπη του, εἶχε ἐμφανισθεῖ τό προηγούμενο βράδυ στόν Γέροντα Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, πού ἀσκήτευε τότε στήν Καλύβη του Τιμίου Προδρόμου στή Μικρή Ἀγία Ἄννα καί τόν εἶχε εἰδοποιήσει: «Σοῦ φέρνω ἕνα

προβατάκι. Βάλε το στή μάνδρα σου καί προστάτευσέ το». Καί ὁ Γέροντας τό εἶχε πεῖ στόν γερο-Ἀρσένιο, πού ἦταν συνασκητής του, καί τήν ἄλλη ἡμέρα ἐκεῖνος τόν ἀναγνώρισε στό λιμανάκι.

Τά χρόνια τῆς μαθητείας τοῦ Γέροντα Ἐφραίμ κοντά στόν ὅσιο Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, χρόνια μαθητείας στήν τέλεια ὑπακοή καί στήν ἀδιάλειπτη νοερά προσευχή, ἦταν χρόνια προετοιμασίας γιά ὅσα θά ἀκολουθοῦσαν, γιά ὅσα θά τοῦ ἀνέθετε ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ νά κάνει, γιά τή μαρτυρία τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί τοῦ Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ πού ἐπρόκειτο νά δώσει.

Τή σκληρότητα καί τίς δυσκολίες τῆς ἐρήμου τῆς Μικρᾶς Ἀγίας Ἀννης συμπλήρωναν οἱ κόποι καί οἱ πόνοι τῆς αὐστηρῆς ἀσκήσεως καί τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τοῦ καθημερινοῦ προγράμματος, κεντρικός ἄξονας τοῦ ὁποίου ἦταν ἡ ἀγρυπνία πού ξεκινοῦσε, ὅπως περιγράφει ὁ Γέροντας Ἐφραίμ, μέ τό ἡλιοβασίλεμα καί συνεχιζόταν ὅλη τή νύκτα.

Ὅμως, παρά τήν αὐταπάρνηση καί τό ζῆλο τῆς Συνοδείας γιά τήν αὐστηρή ἀσκηση καί τήν ἀδιάλειπτη προσευχή, τό κλίμα καί οἱ δυσκολίες τοῦ τόπου κλόνισαν λίγα χρόνια ἀργότερα, τό 1953, τήν υἡγεία τους, καί ἔτσι μετά ἀπό πολλή προσευχή καί

πληροφορία τοῦ Θεοῦ μετακινήθηκαν στήν Καλύβη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, στή Νέα Σκήτη. Ἐξί χρόνια ἀργότερα καί 12 ἀπό τότε πού ὁ Γέροντας Ἐφραίμ εἶχε ἐνταχθεῖ στή συνοδεία τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ, ἔφθασε ἡ ὥρα νά ἀναλάβει καί ὁ ἴδιος πνευματικές εὐθύνες, ἀκολουθώντας τήν ἐντολή τοῦ Γέροντά του, νά δημιουργήσουν μετὰ τήν κοίμησή του οἱ ὑποτακτικοί του τίς δικές τους Συνοδεῖες.

Σύντομα ἄρχισαν νά συγκεντρώνονται μοναχοί γύρω ἀπό τόν Γέροντα Ἐφραίμ, πού ἀπό τό 1968 εἶχε ἐγκατασταθεῖ στήν Καλύβη τοῦ Ἀγίου Ἀρτεμίου στή Σκήτη τῆς Προβάτας.

Τό Ἅγιο Ὄρος ὑποφέρει αὐτά τά χρόνια ἀπό ἔλλειψη μοναχῶν, γι' αὐτό καί λίγα χρόνια ἀργότερα οἱ μοναχοί τῆς Μονῆς Φιλοθέου θά ζητήσουν ἀπό τόν Γέροντα Ἐφραίμ νά ἐγκατασταθεῖ στή μονή μέ τήν ἀδελφότητά του καί νά ἀναλάβει τήν ἡγουμενία. Παρότι εἶχε συνηθίσει σέ ἕνα ἡσυχαστικό περιβάλλον ἐντελῶς διαφορετικό ἀπό αὐτό μιᾶς Μονῆς, ὁ Γέροντας Ἐφραίμ εἶχε μάθει ἀπό τόν Γέροντά του νά κάνει ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καί ἔτσι, ὅταν βεβαιώθηκε γι' αὐτό, δέχθηκε τήν πρόταση καί ἐνθρονίσθηκε τό 1973 ἡγούμενος τῆς Μονῆς Φιλοθέου.

Ὁ Θεός συνέχιζε νά τόν προετοιμάζει γιά τή μετέπειτα πορεία του, καί ἡ ἡγουμενία του στή Μονή Φιλοθέου ἦταν ἕνας σταθμός πρὸς αὐτήν. Ἡ ἐμπειρία του ὡς πνευματικοῦ ὁδηγοῦ αὖξανε τόν ἀριθμό τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς Φιλοθέου, γι' αὐτό καί τοῦ ζητήθηκε καί πάλι νά ἐπανδρώσει μέ πατέρες τῆς Ἀδελφότητος καί ἄλλα μοναστήρια, ὅπως τίς μονές Ξηροποτάμου, Κωνσταμονίτου καί Καρακάλλου, ἐνῶ συγχρόνως ὁ Γέροντας ἀνέλαβε καί τήν πνευματική καθοδήγηση ἀρχικά τῆς γυναικείας Μονῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας στήν Πορταριά καί στή συνέχεια τή Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρῶν, τήν ὁποία στελέχωσαν μοναχές ἀπό τή Μονή τῆς Πορταριάς, τή Μονή τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στή Θάσο, καί ἀργότερα καί τή Μονή τοῦ Τιμίου Προδρόμου Ναούσης.

Ἐνῶ ἦταν ἡγούμενος τῆς Μονῆς Φιλοθέου ὁ Γέροντας Ἐφραίμ ἀναγκάζεται νά πάει στόν Καναδά γιά λόγους ὑγείας. Πολλοί εἶναι οἱ Ἕλληνες πού θά θελήσουν νά τόν γνωρίσουν, νά ἐξομολογηθοῦν καί νά ἀκούσουν τόν λόγο του. Στούς τρεῖς μῆνες τῆς παραμονῆς του ἐκεῖ ἀντιλαμβάνεται τίς πνευματικές του ἀνάγκες καί συγκινεῖται. Μετά τήν ἐπιστροφή του στό Ἅγιο Ὅρος ἀρχίζουν νά καταφθάνουν πολλές προσκλήσεις ἀπό τήν Ἀμερική, ὅπου στό μεταξύ εἶχαν

διαδοθεῖ οἱ ἐντυπώσεις ὧσων τόν γνώρισαν. Γιά μεγάλο διάστημα προβληματιζόταν ἂν ἔπρεπε νά ἀνταποκριθεῖ, ἀφήνοντας τό κατ' ἐξοχήν καθῆκον του, αὐτό τῆς προσευχῆς καί τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως τῶν μοναχῶν του στό Ἅγιο Ὅρος, καί προσευχόταν θερμά στόν Θεό νά τοῦ δώσει μία ἀπάντηση.

Ἡ ἀπάντηση ἦρθε ἀπό ἕναν ἅγιο τῆς Μονῆς του, τόν Φιλοθεῖτη ἅγιο Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό, κατά τή διάρκεια τῆς ἀγρυπνίας ἐπὶ τῇ μνήμῃ του τό 1980. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἐμφανίσθηκε καί τόν κάλεσε νά ἀκολουθήσει τήν ὁδὸ πού βάδισε καί ὁ ἴδιος, τήν ὁδὸ δηλαδή τῆς ἱεραποστολῆς.

Ἀρχικά ὁ Γέροντας ἐπισκεπτόταν τακτικά τήν Ἀμερική γιά νά καθοδηγεῖ πνευματικά τούς ἀνθρώπους. Στή συνέχεια ἀποφάσισε νά ἱδρύσει ἀπό ἕνα μοναστήρι στόν Καναδᾶ καί στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νά ἔχουν σταθερό σημεῖο ἀναφορᾶς. Ἔτσι ἱδρυσε τό μοναστήρι στό Μόντρεαλ τοῦ Καναδᾶ καί ἕνα στό Πίτσμπουργκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ὁ ἴδιος παρέμενε ἀκόμη ἡγούμενος στή Μονή Φιλοθέου, ἀλλά οἱ ἀνάγκες τῶν δύο ἔργων, στό Ἅγιο Ὅρος καί στήν Ἀμερική, ἦταν τεράστιες καί δέν ἦταν δυνατόν νά ἀνταποκριθεῖ. Ὅπως εἶχε μάθει καί

συνήθιζε ο Γέροντας ζήτησε από τον Θεό να του δείξει τί έπρεπε τελικά να κάνει και ποϋ να αφοσιωθει ολοκληρωτικά. Η απάντηση του Θεοϋ ήταν να αφοσιωθει στο πνευματικό έργο στην Αμερική, και εκείνος υπήκουσε στον Θεό, παραιτήθηκε τό 1990 από την ήγουμενία και αναχώρησε οριστικά για την Αμερική.

Η απόφαση δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Άφησε τη θέση του ως Ήγούμενος της Μονής Φιλοθέου και πήγε σε έναν χϋρο πολύ δύσκολο, με εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες και άρχισε εκεί να θηριομαχεί κυριολεκτικά. Θηριομαχοϋσε καθημερινά με τον ίδιο τον διάβολο, στηθος προς στηθος. Διότι, όπως λέγει ο απόστολος Παϋλος, η πάλη μας και οι άγϋνες μας δεν είναι προς ανθρώπους, οϋτε προς ανθρώπινα πράγματα, αλλά είναι προς τας αρχάς και τας εξουσίας του σκότους, προς τον κοσμοκράτορα του αιώνος τούτου, τον διάβολον. Και είναι πολύ δύσκολο πράγμα να τά βάζει κανείς με αυτόν. Θέλει μεγάλη ταπείνωση και πρό πάντων μεγάλα μέτρα πνευματικά. Είναι και δύσκολο, είναι και επικίνδυνο, είναι και φοβερό.

Γι' αυτό και θά μπορούσαμε να ποϋμε οτι ο Γέροντας Έφραίμ είναι ένας σύγχρονος πατέρας της Έκκλησίας μας, και ένας μεγάλος, ακόμη, άγιος της

Ἐκκλησίας ἰσαπόστολος. Καί τό λέω αὐτό, ἰσαπόστολος, γιατί μόνο ἓνας πού ἔχει ἀποστολική χάρη θά μπορούσε νά κάνει αὐτό τό τεράστιο ἔργο στήν Ἀμερική. Γιατί, ὅπως ξέρετε, ἡ Ἀμερική εἶναι μία χώρα μέ πληθώρα παραδόσεων, θρησκειῶν, ἰδεολογιῶν, τά ὅποια προκαλοῦν μία σύγχυση. Καί τήν ἐποχή ἐκείνη ἐπικρατοῦσε μία συγκεχυμένη κατάσταση ἀκόμη καί στόν χῶρο τῆς ἴδιας τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Σέ τέτοιο σημεῖο μάλιστα ἦταν προχωρημένη ἡ ἐκκοσμίκευση καί ἡ σύγχυση, πού καμιά φορά διερωτᾶτο κανείς ἐάν μποροῦν νά θεωροῦνται ὀρθόδοξοι. Βέβαια ὁ κόσμος εἶχε πολύ πόνο καί πολλή ἀγάπη πρὸς τόν Θεό, ἦταν ἄνθρωποι πονεμένοι καί ἔσωζαν τήν ψυχή τους μέ τόν πόνο καί τήν ὑπομονή τους.

Οἱ προσευχές τους ἀνέβηκαν τελικά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ καί ἐξαπέστειλε ὁ Θεός τόν δοῦλον του, τόν ἐκλεκτό δοῦλο του, τόν Γέροντα Ἐφραίμ, σέ ἡλικία μεγάλη, ἦταν περίπου 60 ἐτῶν, ὅταν ἄφησε διαπαντός τό Ἅγιον Ὅρος. Καί ὅπως ὁ ἴδιος τό ἔλεγε πολλές φορές, ἔλαβε τήν πληροφορία ὅτι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦταν νά πορευθεῖ στήν Ἀμερική.

Παρά ὅμως τήν πληροφορία τοῦ Θεοῦ εὐρισκόμενος στή Νέα Ὑόρκη, ἀφηγεῖτο ὁ Γέροντας, εὐρισκόταν σέ μεγάλη δυσκολία. Εἶχε λογισμούς, τί

θέλω τώρα ἐγώ καί ἀνακατεύομαι μέ τήν Ἀμερική καί δέν ἔμενα στό Ἅγιο Ὄρος, ἡλικιωμένος ἄνθρωπος, ἀπό μικρό παιδί στό Ἅγιο Ὄρος, στήν ἔρημο τοῦ Ἀγίου Ὄρους. Τί θέλω ἐγώ καί κάνω αὐτά τά πράγματα, «ζάλην ἔνδοθεν ἔχων λογισμῶν ἀμφιβόλων», ὅπως ὁ σῶφρων Ἰωσήφ.

Ὁ Θεός, βλέπετε, ἐπιτρέπει καί στούς ἀγίους νά περνοῦν δυσκολίες καί μέ τόν ἑαυτό τους ἀκόμη. Καί πάλευε ὁ Γέροντας μέ τούς λογισμούς του καί πάλευαν μαζί του καί ὅλες οἱ ἀνθρώπινες καταστάσεις. Ἐχθρότητα, ὅλες οἱ πόρτες κλειστές, κάποιες ὁμάδες ἀνθρώπων ἤθελαν νά τόν σκοτώσουν, ἔβαζαν ὅλα τά ἀνθρώπινα μέσα νά τόν διώξουν ἀπό τήν Ἀμερική. Τόν κατηγοροῦσαν, τόν συκοφαντοῦσαν, τόν κοροϊδεύαν, τόν ἐνέπαιζαν, καί βρισκόταν σέ μία πολύ δύσκολη κατάσταση. Καί ἐκεῖνος προσευχόταν σέ ἕνα μικρό διαμερισμάκι στή Νέα Ὑόρκη. Προσευχόμενος σέ αὐτή τή δυσκολία τή μεγάλη καί παρακαλώντας τόν Θεό νά τόν στηρίξει, νά τόν βοηθήσει, νά τόν ἐξαγάγει ἀπό τή δυσκολία στήν ὁποία εὕρισκετο, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἄνοιξε τά μάτια τῆς ψυχῆς του καί εἶδε ἕνα φοβερό καί ἀποκαλυπτικό ὄραμα. Δέν ἦταν ὄνειρο, τό εἶδε στήν προσευχή του, τήν ὥρα τῆς προσευχῆς. Εἶδε ὅτι βρισκόταν μέσα σέ μία ζούγκλα, ὅπως μπορεῖ

νά φαντασθεῖ κανείς τή ζούγκλα πού βλέπουμε στήν τηλεόραση, σέ ἕνα πυκνό δάσος γεμάτο ἄγρια θηρία, ὅ,τι θηρίο μπορεῖτε νά φαντασθεῖτε.

Ὁ Γέροντας ἦταν μέσα στή ζούγκλα μόνος του καί κρατοῦσε στήν ἀγκαλιά του ἕνα μωρό, ἕνα βρέφος. Καί ἔβγαιναν ἀπό παντοῦ θηρία καί τόν κατεδίωκαν μέ σκοπό νά τόν κατασπαράξουν. Πεινασμένα, λυσσαλέα τά θηρία. Ἔτρεχε ἀπό ἐδῶ, ἔτρεχε ἀπό ἐκεῖ, ἀσθμαίνοντας, ἀγχωμένος, ἀγωνιώντας, κάθιδρος ἀπό τήν ἀγωνία καί τήν προσπάθεια νά διαφύγει ἀπό τά θηρία. Τήν τελευταία στιγμή κατόρθωνε καί γλίτωνε. Ἀλλά ἦταν ἀλλεπάλληλες οἱ ἐπιθέσεις τῶν θηρίων. Κάποια στιγμή ὅμως, ἀφοῦ ἔγινε κατάκοπος, βρέθηκε σέ ἕνα στενό μονοπάτι, πού ἦταν βράχος δεξιά, βράχος ἀριστερά, καί ἦταν σχεδόν μιά τρύπα πού ἔπρεπε νά περάσει ἀπό τή μέση. Δέν μπορούσε νά κάνει τίποτε. Τόν κατεδίωκαν τά ἄγρια θηρία. Δέν μπορούσε νά πάει πίσω, γιατί κρατοῦσε καί τό μικρό, καί ἔτσι μπῆκε μέσα σ' αὐτή τήν τρύπα γιά νά μπορέσει νά περάσει ἀπέναντι.

Ἐκεῖ πού ἦταν στή δυσκολία καί ἦταν νά βγεῖ ἀπό τό στόμιο τῆς τρύπας ἐκείνης, ἕνας τρομερός δράκοντας, ἕνα φίδι τεράστιο, ἦταν ἑτοιμο. Ἄνοιξε τό στόμα του νά ἀρπάξει τόν Γέροντα. Ὅταν εἶδε ὅτι δέν μπορούσε νά

κάνει κάτι άλλο και θά τον κατεσπάραζε ο δράκοντας, εκείνος έβγαλε μιά σπαρακτική φωνή και φώναξε «Παναγία μου, σῶσε με». Μέ τό «Παναγία μου», πού φώναξε ο Γέροντας και έπικαλέσθηκε τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, άκουσε τή φωνή τής Παναγίας, ή όποία φώναξε «Μιχαήλ». Και μέ τό «Μιχαήλ» είδε ο Γέροντας τό χέρι τοῦ άρχαγγέλου Μιχαήλ μέ τό κοντάρι, πού έδωσε μιά στόν δράκοντα και εξαφανίσθηκαν τά πάντα. Και επικράτησε μιά ήσυχία, μιά είρήνη. Χάθηκαν και τά θηρία, χάθηκε και ή ζούγκλα, χάθηκαν και τά πάντα. Και μιά είρήνη κυριάρχησε στήν ψυχή τοῦ Γέροντα. Άλλά είχε και μιά μεγάλη άπορία τί ήταν όλο αυτό τό πράγμα τό όποίο είδε, μούσκεμα στόν ιδρώτα από τήν άγωνία και τον κόπο. Και τοῦ έμήνυσε ο Θεός και τοῦ είπε ότι ή ζωή σου από έδῶ και έμπρός αυτή θά είναι. Λέει «Έντάξει, αλλά τό μωρό; Ποιό είναι τό μικρό πού κρατοῦσα στήν άγκαλιά μου;» Και τοῦ άπάντησε ο Θεός, τό βρέφος είναι ή ψυχή σου. Πρέπει νά σώσεις τήν ψυχή σου, μέσα από όλη αυτή τή δυσκολία. Ο άγώνας σου είναι νά σώσεις τήν ψυχή σου. Και αυτό είναι τό σημαντικότερο όλων. Διότι πράγματι όλοι μας έχουμε δυσκολίες στή ζωή μας, μικρές, μεγάλες, ο καθένας στά μέτρα του. Εάν ξεχαστοῦμε και άσχοληθοῦμε μέ τίς δυσκολίες πού

ἔχουμε καί τό ποιός μᾶς τίς προκαλεῖ κτλ., χάσαμε τό παιχνίδι. Καί ἔλεγε ὁ Γέροντας, ἀπό τότε ἔκανα μία μεγάλη προσπάθεια νά μαζευτῶ στόν ἑαυτό μου καί νά κάνω ὅ,τι μπορῶ, ἀλλά πάνω ἀπό ὅλα νά κοιτάζω τήν ψυχή μου. Νά μήν ξεχάσω τήν ψυχή μου. Αὐτό εἶναι τό δίδαγμα τοῦ Γέροντα Ἐφραίμ, τό ὁποῖο μᾶς ἔδωσε μαζί μέ τά πολλά ἄλλα διδάγματα τά ὁποῖα ἄφησε.

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Γέροντα ἦταν πολλοί καί μεγάλοι. Τεράστιες δυσκολίες, πολλοί πειρασμοί, θλίψεις. Θά πληρώσει βαρύ τίμημα. Ὅποιος ἐνοχλεῖ τόν διάβολο, πληρώνει βαρύ τίμημα. Ἐλεγε ὁ ἅγιος Παῖσιος, ἂν πᾶς νά τόν ἐνοχλήσεις νά βγεῖ ἀπό τήν τρύπα του τό φίδι, καί μόλις βγεῖ, ποιόν θά δαγκάσει; ἐκεῖνον πού τό ἔβγαλε, ἐκεῖνον πού τό ἐνοχλοῦσε.

Ἔτσι εἶναι καί αὐτοί οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι μέσα ἀπό τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἐκλήθησαν νά γίνουν ἄνθρωποι ἰσαπόστολοι, νά γίνουν αὐτοί πού θά καλέσουν τόν κόσμο κοντά στόν Θεό. Θά πληρώσουν τό τίμημα τοῦ πνευματικοῦ νόμου, ὅπως ὅλοι οἱ ἅγιοι καί οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Καί ὑπέμεινε ὁ Γέροντας πολλές δυσκολίες, πολλούς πειρασμούς, μέχρι πού ἀποπειράθηκαν μερικές φορές νά τόν σκοτώσουν. Ἀλλά ὁ πόνος τοῦ

Γέροντα, ὅπως μοῦ ἔλεγε, ἦταν ὅτι ἀκόμη καί στήν ἐπίσημη Ἐκκλησία δέν εἶχαν καταλάβει τήν ποιότητά του καί ποιό ἦταν τό ἔργο τό ὁποῖο ἤθελε νά κάμει στήν Ἀμερική. Τόν δυσκόλεψαν πάρα πολύ, εἴτε ἐν γνώσει τους εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ τους, καί τόν ταπείνωσαν καί τόν ἔφεραν σέ πολύ δύσκολες στιγμές.

Αὐτά τά πράγματα ἦταν ἀσφαλῶς ἐπώδυνα γιά τόν Γέροντα, ἀλλά οἱ ἅγιοι καί οἱ ὄσιοι καί οἱ μάρτυρες δέν περνοῦν τή ζωή τους εὐχάριστα. Ὁ Χριστός ὅμως, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ἐμφάνισε τόν ἑαυτό του καί εὐλόγησε καί ἔφερε καρπούς εἰς τό ἔργο του.

Ὅπως ἔλεγε ὁ Γέροντας, ὀργάνωνε τά Μοναστήρια του καί ἤθελε νά κτίσει τά Μοναστήρια στήν Ἀμερική, διότι αὐτή τήν πληροφορία ἔλαβε ἀπό τόν Θεό, ἀλλά καί αὐτό ἦταν τό ἔργο πού μποροῦσε ὡς μοναχός καί Γέροντας Ἀγιορείτης νά κάνει.

Ἦταν ἓνας ἀδύνατος ἄνθρωπος σωματικά. Ὅσοι τόν ἤξεραν, ἦταν ἓνας ἀδυνατούλης ἄνθρωπος, ἤξερε 5-6 λέξεις ἀγγλικές. Καί ὅμως κυκλοφοροῦσε μέσα σέ ἀνθρώπους πού δέν ἤξεραν σχεδόν καθόλου Ἑλληνικά, καί ἔκανε αὐτό τό τεράστιο ἔργο.

19 Μοναστήρια στήν Ἀμερική ἔκτισε καί ἐπάνδρωσε καί εἶναι σήμερα περίπου 700 μοναχοί καί μοναχές. Ἀπό αὐτούς τούς 700, 50 μέ 60 εἶναι Ἕλληνες, οἱ

άλλοι όλοι είναι από άλλες έθνικότητες, οί όποίοι προηγουμένως δέν ήταν όρθόδοξοι.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, πόσο μεγάλο καί δύσκολο έργο ήταν αυτό τό όποίο έγινε. Καί αυτό μαρτυρεΐ καί επιβεβαιώνει ότι ό άνθρωπος αυτός, ό Γέροντας Έφραίμ, ήταν άπεσταλμένος παρά Θεοϋ σέ αυτή τή μεγάλη ήπειρο, τήν Άμερική. Καί είχε πάντοτε τή βοήθεια τοϋ Θεοϋ, ό όποίος διά τής προσευχής τόν πληροφοροϋσε τί έπρεπε νά κάνει.

Στά πρώτα χρόνια τής παραμονής του στήν Άμερική ό Γέροντας Έφραίμ ήθελε νά ιδρύσει μία Μονή αφιερωμένη στόν Μέγα Άντώνιο, τόν όποίο εύλαβεΐτο πολύ καί ό όποίος μάλιστα τοϋ τό είχε ζητήσει. Κάποια φορά πετοϋσε μαζί μέ τόν επίσκοπο τής περιοχής πάνω από τήν έρημο τής Άριζόνα, καί εκεί, κατά τή διάρκεια τής πτήσεως, έλαβε από τήν πληροφορία από τόν Θεό νά ιδρύσει εκεί τή Μονή. Όταν έφθασαν στόν προορισμό τους μέ προτροπή τοϋ Γέροντα μπήκαν σέ ένα αυτοκίνητο καί άρχισαν νά αναζητοϋν τόν κατάλληλο τόπο. Όλοι τοϋ έλεγαν ότι δέν είναι δυνατόν νά κτισθεΐ μοναστήρι εκεί, γιατί ό τόπος είναι έρημικός καί αφιλόξενος καί υπάρχουν μόνο κάκτοι. Όμως ό Γέροντας Έφραίμ ήταν βέβαιος γιά τήν πληροφορία.

Σέ κάποιο σημείο τῆς διαδρομῆς καί ἐνῶ δέν ὑπῆρχε τίποτε στήν περιοχή, σέ μεγάλη ἀκτίνα, ἄκουσαν ξαφνικά ἦχο καμπάνας, ὅπως ἡχοῦν οἱ καμπάνες στό Ἅγιο Ὄρος. Ὅλοι βεβαιώθηκαν ὅτι αὐτό ἦταν ἕνα θεϊκό σημείο πού τούς ὑποδείκνυε τόν τόπο, καί ἔτσι ἄρχισαν τίς πρῶτες ἐνέργειες γιά τήν ἱδρυση τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Μέσα σέ λίγα χρόνια μέ πολλές προσπάθειες καί κόπους ἡ Μονή τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ὅπου ἐγκαταστάθηκε καί ὁ Γέροντας Ἐφραίμ, ἐξελίχθηκε σέ μία καταπράσινη ὄαση, ἡ ὁποία ἀναπαύει τόν ἐπισκέπτη ὄχι μόνο σωματικά ἀλλά καί πνευματικά, γιατί ἀποτελεῖ ἕνα φάρο τῆς Ὁρθοδοξίας «ἐν γῇ ἐρήμῳ καί ἀβάτῳ καί ἀνύδρῳ», στήν ὁποία καταφεύγουν ὅσοι ἀναζητοῦν τήν ὁδό καί τήν ἀλήθεια καί τή ζωή πού προσφέρει ὁ Χριστός. Καί τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ ὅλα τά ἀνδρικά καί γυναικεῖα μοναστήρια πού ἱδρυσε ὁ Γέρων Ἐφραίμ στήν Ἀμερική, τά ὁποῖα ἀκολουθοῦν τό Ἀγιορειτικό τυπικό καί τελοῦν τίς ἀκολουθίες στήν ἐλληνική γλώσσα, ἔστω καί ἄν, ὅπως εἶπα, λίγοι εἶναι οἱ μοναχοί καί οἱ μοναχές πού ἔχουν πάει ἀπό τήν Ἑλλάδα.

Εἶχα τήν εὐλογία νά γνωρίσω τόν Γέροντα Ἐφραίμ, ὅταν ἦταν ἀκόμη ἡγούμενος στή Μονή Φιλοθέου καί ἐγώ ἀρχιμανδρίτης. Τόν ἐπισκεπτόμουν, ὅταν εἶχα

εὐκαιρία, καί συζητούσαμε. Ὄταν μάλιστα μέ μερικούς ἀπό τούς πατέρες σήμερα τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, πού ἦταν λαϊκοί τότε, ἀναζητούσαμε ἓνα κελλί γιά νά μονάσουμε στό Ἅγιο Ὅρος, εἶχαμε ζητήσει ἀπό τήν Ἱερά Μονή ἀγίου Παύλου τήν Καλύβη τῆς Συνοδείας τοῦ Γέροντα Ἐφραίμ στή Νέα Σκήτη, ἐφόσον ὁ ἴδιος ἦταν ἤδη στή Μονή Φιλοθέου. Εἶχε μείνει ὅμως κάποιος ἀπό τή Συνοδεία του, ὅπως μᾶς πληροφόρησαν, καί ἔτσι τό σχέδιο δέν προχώρησε.

Μετά τό 1994, ἀφοῦ ἦλθα στή Μητρόπολη Βεροίας, ὁ Γέροντας μέ ἐπισκέφθη καί εἶχαμε τήν εὐκαιρία νά συζητήσουμε ἄρκετά γιά τά προβλήματα καί τίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπιζε στήν Ἀμερική ἀπό κύκλους πού, ὅπως εἶπα ἤδη, τόν συκοφαντοῦσαν καί δημιουργοῦσαν προσκόμματα στό ἔργο του, σέ αὐτό τό μεγάλο πνευματικό ἔργο πού εἶχε δημιουργήσει μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί, βεβαίως, μέ τούς κόπους καί τίς προσπάθειες καί τίς δικές του καί τῶν πατέρων.

Τότε τοῦ ζήτησα τή βοήθειά του γιά νά στελεχώσουμε τήν ἄδεια Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Ναούσης. Καί ὁ Γέροντας, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλη εὐλάβεια στόν Τίμιο Πρόδρομο δέχθηκε μέ χαρά τήν παράκλησή μας καί ἔστειλε ἐδῶ τή Γερόντισσα Μεθοδία καί τήν ἀδελφή Θεολογία ἀπό

τήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας τῆς Πορταριάς, καί ἔτσι μπορέσαμε νά ἀνοίξουμε τήν κλειστή Ἱερά Μονή τοῦ Τιμίου Προδρόμου, πού σήμερα νά εἶναι ἓνας πνευματικός πνεύμονας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Γι' αὐτό καί τοῦ εἴμεθα εὐγνώμονες.

Αὐτή τήν εὐγνωμοσύνη μας τοῦ ἐκφράσαμε καί ὅταν τόν ἐπισκεφθήκαμε πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια μέ τρεῖς πατέρες ἀπὸ τήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Δοβρᾶ στήν Ἀριζόνα, ὅπου θαυμάσαμε τό ἔργο του καί τόν ἀκούσαμε καί πάλι νά μᾶς περιγράφει τοὺς πειρασμούς καί τίς δυσκολίες πού συνήντησε στὸν ἀγῶνα του στήν Ἀμερική. Ἦταν ἡ τελευταία φορά πού συναντηθήκαμε πρὶν ἀπὸ τήν κοίμησή του τόν περασμένο Δεκέμβριο.

Ἀξίζει ὅμως νά ἀναφέρουμε καί τή μαρτυρία ἑνὸς συγχρόνου ἀγίου γιὰ τόν Γέροντα Ἐφραίμ.

Ὅταν κάποτε πῆγε ὁ Γέροντας Ἐφραίμ στήν Ἀγγλία νά συναντήσῃ τόν Γέροντα Σωφρόνιο καί συναντήθηκαν γιὰ πρώτη φορά καί ἀσπᾶσθηκαν ὁ ἓνας τόν ἄλλον μέ τόν ἐν Χριστῷ ἀσπασμό, εἶπε ὁ Γέρων Σωφρόνιος «πρώτη φορά εἶδα τέτοιον καθαρὸ ἄνθρωπο, νεκρόν τῷ κόσμῳ, τελείως νεκρόν τῷ κόσμῳ».

Καί ἦταν πράγματι νεκρός τῷ κόσμῳ. Ὁ νοῦς του, ἡ καρδιά του ἦταν μία ἀδιάλειπτος προσευχή καί τίποτε ἄλλο. Ἄγγελος ἐν σώματι.

Σ' αὐτόν, τόν ἐν σώματι ἄγγελο, ἀφιερώνουμε εὐλαβῶς τή ἀποψινὴ Ἑσπερίδα στό πλαίσιο τῶν ΚΣΤ' Παυλείων. Καί θά ἔχουμε τή χαρά καί τήν εὐλογία νά ἀκούσουμε στή συνέχεια τρεῖς ἀνθρώπους πού γνώρισαν τόν Γέροντα Ἐφραίμ τῆς Ἀριζόνας, αὐτή τή μεγάλη σύγχρονη καί ἁγιασμένη μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας. Τρεῖς ἀνθρώπους πού ἔζησαν κοντά του καί διδάχθηκαν ἀπό τίς νουθεσίες του καί τό παράδειγμά του.

Οἱ ἀποψινοί ὁμιλητές μας εἶναι ὁ πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Δωρόθεος Τζεβελέγκας, καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἁγίου Γεωργίου Αὐρας, ἡ Γερόντισσα Μεθοδία, καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Ναούσης καί ὁ κ. Στυλιανός Κεμεντζετζίδης θεολόγος καί συγγραφέας. Τούς εὐχαριστῶ ὅλους θερμά γιά τόν κόπο τους καί τήν πρόθυμη ἀνταπόκρισή τους στήν πρόσκλησή μας, ἀλλά καί γιά ὅσα διδακτικά καί ὠφέλιμα θά μᾶς ποῦν γιά τόν Γέροντα Ἐφραίμ τῆς Ἀριζόνας καί ὅλους ἐσᾶς πού παρά τίς δυσκολίες ἦρθατε γιά νά τιμήσετε τόν μακαριστό Γέροντα Ἐφραίμ

τῆς Ἀριζόνας καί τήν ἐκδήλωση τῆς Ἱερᾶς μας Μητρο-
πόλεως.